

Het einde van de academicus

Staat het vrije denken van de academicus onder druk van economische krachten? En moeten wetenschappers in het geweer komen om hun vrijheid te heroveren? Vox vroeg vijf hoogleraren zich over deze vragen te buigen. Jaren geleden uitten zij hun zorgen in de zogeheten Buytendijk-lezingen. Hoe kijken de vijf hoogleraren aan tegen de stand van zaken nu? "Het is alleen maar erger geworden. Ik sta te popelen de rede opnieuw uit te spreken, met een veel militanter verhaal."

Als u uw rede vandaag mocht overdoen, waartegen zou u dan ageren?

Ybo Buruma: "Heel veel redes die ik heb gehouden zou ik nu anders doen, maar mijn Buytendijk-rede kan ik herhalen. Mijn centrale idee van die lezing, dat het de taak is van de universiteit om van studenten échte karakters te maken, is door krachten in de samenleving alleen nog maar verder bemoeilijkt. De samenleving zit niet op karakters te wachten, die wil mensen die zich snel kunnen aanpassen. Het is handiger om vaardigheden te hebben dan inzichten. De samenhang tussen universitaire vorming en door de economie gestelde eisen is alleen nog maar ingewikkelder geworden. De druk van de omgeving is enorm. Er komt een geweldig bombardement aan informatie op iedereen af. Mensen gaan als een

pingpongbal door het leven. Wat ik mijn studenten voorhoud, en dat doen in onze faculteit gelukkig velen met mij: hou je rug recht. Je bent geen pingpongbal, geef zelf vanuit een aantal morele principes richting aan je keuzes.

Er is eigenlijk niks nieuws onder de zon, het enige dat verandert zijn de krachten die op universiteiten inwerken. Ze worden niet alleen groter, maar vooral anders. Vroeger moest je, om rechte ruggen te kweken, studenten vooral eigenzinnigheid bijbrengen. Om weerstand te bieden aan de tradities die ze van huis uit of hun dorp meekregen. Eigenzinnigheid hoeven we ze nu niet meer aan te leren, dat zijn ze al. Het gaat er nu om dat we überhaupt een lijn in het leven zien te krijgen. We mogen daar juist de tradities weer bij betrekken. Er is nu wel erg veel heden in het leven van studenten. Met de veranderende krachten verandert dus ook de oriëntatie van de universiteit, al blijft het doel gelijk: rechte ruggen maken. Problematisch is dat er in de samenleving nog zo weinig collectieve momenten zijn. Er de-

monstreren in Amsterdam honderd mensen tegen de inval van Israël in Gaza. Dat is toch ongehoorlijk, gezien de oorlogsmisdaden die daar worden gepleegd. Het lijkt erop dat ons vermogen tot abstractie wordt aangetast, mensen worden benauwd voor ideologieën. Omdat er zoveel informatie op ons afkomt, is de neiging groot om alles te relativiseren. Het is maar hoe je er tegenaan kijkt, hoor je dan. Dat is een statement dat ik nooit wil horen! De appel valt nog steeds naar beneden, ook al hebben we Einstein gehad.

Er is nog een probleem bijgekomen: de toenemende eisen aan de onderzoeksprogrammering, die krachtig geïnspireerd wordt door bureaucratische instanties. Neem onderzoeksorganisatie NWO, die een steeds grotere vinger in de pap krijgt bij het verdelen van onderzoeksgeld. Ik vind het veel beter om meer geld, wat nu in beperkte mate wel gebeurt, als persoonlijke subsidie beschikbaar te stellen. Er gaat nu te veel geld en energie verloren aan het bedenken van onderzoeksvelden, het verdelen van geld, de instelling van com-

Ybo Buruma, hoogleraar Strafrecht. Sprak in zijn rede (2000) over de universiteit als kweekvijver van verantwoorde en karaktervolle burgers.

“Het doel van ons onderwijs is om rechte ruggen te maken”

Peter Raedts, hoogleraar Geschiedenis. Hekelde in de laatste Buytendijk-lezing (2001) de in die tijd opkomende outputmetingen van onderzoeksprestaties.

“Van termen als top of excellent word ik misselijk”

Franc Schuerewegen, hoogleraar Romaanse letterkunde en cultuur. Sprak in zijn Buytendijk-lezing (1994) over de positie van de intellectueel in de samenleving.

“In Nederland is intellectueel nog steeds een beetje een scheldwoord”

Het onbehagen over de academie

In november startte Vox een serie over het 'einde van de academicus'. Leidraad daarbij is René Boomkens, een Groningse wetenschapsfilosoof, maakt zich in zijn boek Topkitsch en *slow science* (2008) zorgen over de universiteiten. Volgens hem is het klimaat waarin wetenschappers zonder last of ruggespraak onderzoek kunnen bedrijven aan bederf onderhevig. De academie is geen vrije veste voor onafhankelijk denken, maar meer en meer een speelbal van krachten uit haar omgeving. Hoogleraar Politieke filosofie Grahame Lock gaf de aftrap met een essay over de afbraak van de academische normen, veroorzaakt door economische krachten. In de daaropvolgende nummers uitten twee studenten hun zorgen over het in hun ogen afkalvende 'bildungsideaal' van de universiteiten, werd een nieuwe bedreiging voor de academische cultuur besproken, namelijk het door de universiteitsbestuurders aangewakkerde ideaal om publi-

ceren in 'A-tijdschriften' tot hoogste streven in de academie uit te roepen en klom Jos Benders in de pen voor een tegengeluid. Volgens de hoogleraar in Tilburg en onderzoeker aan de Nijmeegse managementfaculteit werkt sturing op prestaties voor wetenschappers motivatie in de hand. Maar ook Benders waarschuwt voor de ongewenste effecten van de gerichtheid op de (Angelsaksische) toptijdschriften. In deze aflevering een revival van een lezingreeks die tussen 1994 en 2001 de opening van het jaar opluisterde. In deze 'Buitendijk-lezingen' boog een prominent hoogleraar zich over zijn ideaal van de academie en de alledaagse werkelijkheid die dit ideaal onder druk zet. Van de acht sprekers van toen zijn er nog vijf als hoogleraar in Nijmegen actief. Vox zocht hen opnieuw op voor een bijdrage aan het debat.

missies, het bedenken van afreksystemen. Neem al die visitaties en accreditaties: wat een onzin, wat een tijd en geld gaat verloren. Maar je hebt het te ondergaan. Doodzonde. In de tijd dat iemand voor de zoveelste keer een NWO-voorstel aanscherpt, kan hij een boek of mooi artikel schrijven.”

Peter Raedts: “Universiteiten bestuurden zichzelf eeuwenlang.

Met de enorme groei van de instellingen in de jaren zestig werd dat onmogelijk. Er kwamen managers aan het roer. Er ontstond een cultuur gebaseerd op wantrouwen, iets dat je ook in andere geestelijke instituties kunt waarnemen, zoals in de gezondheidszorg. Dat is dodelijk voor de instellingen.

Van de term top of excellent word ik misselijk. Het gaat niet meer om de waarheid, maar om de retoriek. Men wordt namelijk alleen top of excellent volgens een door de rekenmeesters gehanteerde methodiek. Er worden puur formele criteria gehanteerd. Er worden dus eerst termen gesteld, en dan rolt er vervolgens een of andere methode uit dat jij goed scoort. Dús ben je excellent. Een absurd systeem. Het kwantificeren van wetenschapsprestaties is dodelijk. Je kunt wetenschap of literatuur niet langs de meetlat leggen. Je kunt kwaliteit op die manier niet afroepen. Ik merk nu in mijn vakgebied dat er nog weinig is dat er echt bovenuit steekt. Een rol speelt dat onderzoek steeds meer door jonge mensen wordt gedaan. Dat is in de bètawetenschap misschien geen probleem, maar in de letteren is het een nadeel. Die jonge mensen schrijven maar al te vaak dodelijk saaie dissertaties, want ze zijn het vak nog aan het

leren. Het is aan ouderen gegeven om via reflectie tot bijzondere boeken te komen, maar die moeten hun tijd besteden aan het managen van de jongeren.”

Franc Schuerewegen: “Ik zou mijn lezing graag nog een keer overdoen, als een veel militanter verhaal. Er zijn alleen nog maar méér regeltjes gekomen, steeds meer metingen om onze output te berekenen. Ik zou ageren tegen het totaal absurde idee als zou de universiteit een bedrijf zijn. Waar we producten verkopen die je netjes kunt tellen. De bureaucraten hebben niet eens meer in de gaten dat het idee van een universiteit als bedrijf een metafoor is.

Wat is een intellectueel, dat is de vraag die ik zou opwerpen. De term is in Frankrijk ontstaan, aanvankelijk als scheldwoord van rechts tegen links tijdens de Dreyfus-affaire. In Frankrijk is het nu een naam om trots op te zijn. Trots om als intellectueel in de samenleving gehoord te worden. Een hoogleraar wordt daar geëvalueerd op basis van zijn uitstraling, zijn sociaal maatschappelijke betrokkenheid, zijn uitspraken in het publieke debat. Niet om het aantal artikelen. In Nederland zitten we gevangen in ontaarde machtsstructuren. Er worden parameters geformuleerd, op grond waarvan

evaluaties worden opgesteld. Het is naïef te denken dat er dan resultaten worden geboekt. Een echte intellectueel doet zijn werk goed, hoe dan ook, daar heeft hij geen regeltjes voor nodig. En een slechte intellectueel maak je er niet beter mee. Dus waar dienen al die regeltjes voor?

Ik zou een pleidooi houden voor onderzoek dat in alle vrijheid tot ontplooiing kan komen. Het risico van bureaucraties is gelijkvormigheid. Er komt zo weinig oorspronkelijk werk tot stand. Bij grote overregulering is de neiging groot te doen wat er van je verwacht wordt.”

Henk Barendregt: “Ik zou de bureaucraties aan de orde stellen, iets dat de hele samenleving in haar greep krijgt. Het heeft wel enige zin, want er moet gecontroleerd worden of je je werk wel goed doet. Maar dat hoeft niet zo zwaar aangezet te worden als we nu doen. Ik zou in de wetenschap meer met woordvoerders willen werken. Die kunnen naar de samenleving vertalen wat er gebeurt. Op een speelse manier. Er hoeft toch niet een heel apparaat met accreditaties en visitaties te komen om dat te laten zien. Met een openbare publieksdag kan het ook. Bureaucratiesering is ook winst-

bejag en begeerte. Altijd maar meer, altijd een betere score in de ranglijst, elk jaar nog meer publicaties. Het is pervers om steeds te willen groeien. Dat kan ook niet. Binnen een controleapparaat ontstaat begeerte. Men wil vooral zijn baan behouden. De bureaucratie houdt zichzelf in stand. We moeten onderwijs niet zien als een product dat we aan studenten verkopen. Dit is geen fabriek. Als je al een product wilt formuleren, dan deze: jonge mensen die kunnen omgaan met wetenschap. Studenten zijn dus geen klant, ze zijn het product.”

Jean-Pierre Wils: “In mijn rede destijds sprak ik over de globalisering als kracht die inwerkt op de eigen traditie van de universiteiten. Nu zou ik een geheel andere kracht aan de orde stellen die hierop inwerkt, namelijk de hervormingen die nu aan de gang zijn. Ik bedoel de enorme markconformiteit. In de jaren zestig stond de autonomie van de instellingen hoog in het vaandel, met een hyperkritische houding tegenover de markt. Dat is nu volledig veranderd. Het wordt steeds moeilijker de wetenschap überhaupt nog te verdedigen tegen het verlangen naar de markt. De bachelors worden gezien als zelfstandige studies, waarbij een

marktorientatie wordt voorondersteld. In het tweede jaar neemt de marktorientatie zoveel ruimte in, dat voor verdiepende vakken nauwelijks nog aandacht over blijft. Intussen groeit het aantal masters in reactie op marktfragen zó snel, dat niemand het overzicht nog heeft. Die toename is bizar. Want als je de master eenmaal kunt aanbieden, is de markt alweer twee stappen verder. Hoe snel je ook reageert, je bent altijd te laat. Ik bepleit het omgekeerde: een breed algemeen vormend programma dat studenten zó goed vormt, dat ze in praktijk alle kanten uitkunnen. De universiteiten moeten de marktgerichtheid opgeven. Het is een fictie, een dwangbeeld.”

Welke actie bepleit u om uw ideale universiteit dichterbij te brengen?

Ybo Buruma: “Voor mijzelf geldt: altijd het goede voorbeeld blijven geven. In mijn mastercolleges bespreek ik elk jaar de vraag: wat maakt een jurist tot een goede jurist? Dan laat ik zien dat in de loop van de tijd

Henk Barendregt, hoogleraar Informatica. Beplette in zijn rede (1999) een brede vorming voor studenten.

“Prestaties verantwoord kan op een veel speelsere manier”

Jean-Pierre Wils, hoogleraar Cultuurtheorie van de moraal. Sprak in zijn rede (1998) over de spanning tussen globalisering en universitaire traditie.

“Conformiteit is inmiddels blijkbaar een deugd geworden”

‘Hetzelfde zie je op de middelbare scholen, waar de professionals ook geen grip meer hebben op hun eigen doen en laten en bij wie het mes op de keel is gezet door de managers’

verschuivingen optreden in de vakbeoefening. Lang geleden was het een algemeen gevormd intellectueel, later werd het meer een professional met stevige beroepsnormen en nu zie je juristen ertoe neigen als huurlingen op te treden, die op verzoek van de klant bepaalde kunstjes realiseren. Wij als opleiders staan bloot aan de verleiding om studenten die kunstjes dan maar aan te leren, en dat doen we deels ook wel. Maar we moeten elkaar blijven aanspreken om ook zélf de rug recht te houden. Ik zal studenten blijven aanmoedigen boeken te lezen, discussies te voeren, gebruik te maken van andere disciplines die we op de campus hebben. Ik heb zelf contact met informatici en cognitiewetenschappers: de projecten die uit zulke gesprekken voortkomen zijn de meest veelbelovende, al blijft het lastig om dit soort multidisciplinaire samenwerking echt van de grond te krijgen. De organisatieregels bemmeren dat, al laat ik me daar niet door weerhouden.”

Peter Raedts: “Het punt is: wij in Nijmegen maken het onderwijsbeleid niet. Het probleem ligt op regeringsniveau, en is al tientallen jaren geleden ontstaan. Er komt steeds minder geld naar de universiteiten zelf en we moeten steeds meer studenten bedienen. Kijk naar de

werkelijk kwaliteitsrijke instituties. Princeton heeft 7.000 studenten, Oxford en Cambridge zijn niet veel groter. Die mogen studenten selecteren, wij niet. Ook een Nijmeegs universiteitsbestuur kan weinig doen. We zitten allemaal gevangen in de cultuur van afrekenen. Het is zelfs een Europees verschijnsel. Wat we in Nederland achter de rug hebben, begint nu ook binnen universiteiten in Frankrijk en Duitsland. Het wordt alleen maar erger.

Je zou denken dat de hoogleraren tot actie zouden overgaan, maar het valt wel te begrijpen waarom dat niet gebeurt. We dachten er wel onderuit te komen door de managers af en toe een stuk vlees toe te werpen, zodat ze zouden ophouden met blaffen. Zo bleef het lang stil, terwijl de controle werd geperfectioneerd. Totdat je vastzit. Het is welhaast ondoenlijk geworden om nu nog tot actie over te gaan. Hetzelfde zie je op de middelbare scholen, waar de professionals ook geen grip meer hebben op hun eigen doen en laten en bij wie het mes op de keel is gezet door de managers.

In opstand komen ligt onze beroepsgroep niet. Er is met intellectuelen iets merkwaardigs aan de hand. We zijn monniken. Ons werk is saai, en moet ook zo zijn. Anders breng je niks tot stand. Ons leven ontbeert het

aan dynamiek, wat bij sommigen het verlangen aanwakkert om eruit te breken. Nu lijkt dat verlangen zich te richten op de afrekencultuur. Geld binnenhalen, meedoen, dan horen we erbij! Maar we moeten daar niet aan toegeven. Hoe saaier, hoe beter.”

Jean-Pierre Wils: “Ik ben niet optimistisch, al zie ik wel mogelijkheden die nu onvoldoende benut worden. Neem de 100 miljoen euro die Plasterk weghaalde bij de universiteiten en bij NWO onderbracht. Iedereen binnen de universiteiten was daartegen. Maar in plaats van een gezamenlijke vuist van alle bestuurders, is de reactie precies andersom: hoe kunnen we zo snel mogelijk aan dat geld van NWO komen? Verzet is altijd een vorm van organisatie, en bij wetenschappers zie ik iets eigenaardigs. Hoewel iedereen lijdt onder de huidige gang van zaken en de frustratie diep zit, is de reactie een lankmoedig ondergaan van de ellende die op het politieke vlak gebeurt. Men is onzeker, wat het verzet lastig maakt. Eerst moeten we zus, een paar jaar later is het weer zo. Dan weer een politiek van landelijke onderzoekscholen, dan weer lokaal. En nu weer een roep om internationale oriëntatie. De stabiele kern, die de natuurlijke ruimte van wetenschappers zou moeten

zijn, is aan erosie onderhevig. Als baas van de universiteit zou ik een oord van stilte bouwen, elementen op de campus aanbrengen die het aparte, het kleine en het bijzondere van onze instelling gestalte geven. Een symbolisch signaal, dat besef ik, maar wel nodig om de eigenheid te benadrukken. We leven in een tijd waarin alle universiteiten steeds meer vergelijkbaar worden. Waarin we allemaal gebukt gaan onder dezelfde druk, waarin ook de taal wordt gelijkgeschakeld. Iedereen heeft nu de mond vol van output, marktvalorisatie en topkwaliteit.”

Henk Barendregt: “Ik ageer al vijftien jaar tegen de afkalkende kwaliteit in het middelbaar onderwijs, wat illustreert hoe moeilijk het is om iets te veranderen. Allerlei organisaties in het veld waren het eens, evenals een brede coalitie in de Tweede Kamer. En de minister zegt gewoon: ‘Ik doe het niet.’ Waarom is het zo moeilijk de kwaliteit van onderwijs verbeterd te krijgen? Sommigen zeggen dat er een complot is, om mensen dom te houden. Dan kun je de mensen voor je karretje spannen, dan kun je ze een oorlog in sturen. Complot vind ik een groot woord, ik spreek liever van samenwerking van krachten die niet weten dat ze samenwerken.

Als ik minister was, zou ik de universiteiten rijker bedelen en minder geld doorspelen aan NWO. Ik heb er zelf rijkelijk van kunnen profiteren, maar de vraag is of de basisvoorziening voor universiteiten niet te veel is aangetast. Er moet een bepaald minimumniveau zijn. Dat wordt nu te karig.”

Franc Schuerewegen: “Als ik baas was, zou ik meer ruimte geven aan de onderzoeker die rebeleert. De universiteit is ontsproten aan het lezen. Aan teksten die van commentaar werden voorzien, aan reflectie op wat er om ons heen gebeurt. Dát is de oorsprong. Het is pervers dat degenen die het verste afstaan van deze gedachte, nu het meeste te vertellen hebben.”

Zijn er in de universiteit ontwikkelingen waaruit u hoop kunt putten?

Ybo Buruma: “Ik ben blij dat deze universiteit het postacademisch onderwijs steeds serieuzer neemt. Dit zorgt ervoor dat onze studenten, ook onder de druk van hun vakuitoefening, regelmatig gevoed kunnen worden met de

idealen die wij ze hebben willen meegeven. En ik put er hoop uit dat wetenschappers in aard eigenwijze types zijn. Ze vinden tussen de mazen van alle regeltes wel mogelijkheden om toch te doen wat ze van plan zijn.”

Franc Schuerewegen: “Ik zie meer revolte, het is een slingerbeweging. Het wordt te absurd. De tijd is er weer rijp voor. Ik merk in onze onderzoeksgroep dat er een groeiende neiging ontstaat om buiten het pad van de gevestigde wetenschap te treden. En dat is op den duur de houding die voor onderzoek het meest veelbelovend is. Mijn eigen onderzoek over de doorwerking van 9/11 in de kunsten was allerminst mainstream. Maar het heeft veel teweeg gebracht, en blijkt goed voor een rijke oogst van boeken en publicaties.”

Peter Raedts: “De tijd lijkt rijp voor een ommekeer. Uit de kredietcrisis, waarvan we de gevolgen nog niet kunnen overzien, valt hoop te putten. Omdat zal blijken dat onze neoliberale geesteshouding op wankele gronden berust, een inzicht dat wellicht gaat doorklinken in onderwijs en zorg.”

Henk Barendregt: “De wetenschap is niet dogmatisch. Uiteindelijk is wetenschap soepel genoeg om niet gevangen te blij-

ven in welk keurslijf dan ook. Je kunt altijd een nieuw paradigma kiezen. Neem mijn onderzoek naar de werking van meditatie in het brein. Daar kunnen we nu nuttige dingen over zeggen. Maar ja, hoeveel hoop kun je hieruit putten? Heel veel hoop is er niet. Ik hoor mensen steeds vaker zeggen: om echt prettig te werken moet je niet op een universiteit zijn.”

Jean-Pierre Wils: “Het is interessant om te zien dat universiteiten in toenemende mate blijken te geven van een zelfreflectief vermogen. Universiteiten zijn meesters in het nadenken, maar het thema ‘universiteit’ staat binnen de instelling zelf veel te weinig op de agenda. Als die stap nog wordt gezet, kan er een debat over het eigene van de academie.

Misschien moeten we wel terug naar een jaarlijkse Buytendijck-lezing.” x

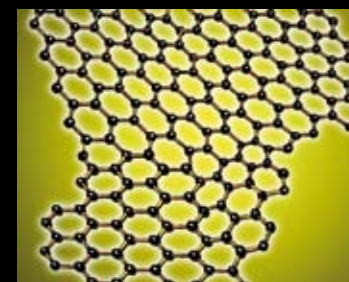
Tekst: Paul van den Broek
Fotografie: Erik van 't Hullenaar

Grafeen als waterstoftank

Onderzoekers van de universiteit van Manchester en Nijmegen, onder wie vier van Russische afkomst, ontdekten een interessante toepassing van grafeen: de opslag van waterstof. Hun onderzoek staat vrijdag 30 januari in *Science*.

Grafeen, een koolstofkristal met een honingraatpatroon van één atoom dik, is op het moment het favoriete materiaal van veel natuurkundigen, omdat het allerlei bijzondere eigenschappen heeft. De ontdekker van grafeen, Andre Geim, heeft Russische wortels, maar werkte ook ruim vijf jaar in Nijmegen bij het la-

boratorium voor hoge magneetvelden (HFML). In 2004 pelde Geim, toen al werkzaam in Manchester, met een soort plakband een dun laagje af van grafiet, bekend van de vulling van potloden. Daarbij kwamen grafeenvelletjes los en was grafeen een feit. Dat grafeen één atoom dik is, is al heel bijzonder. Dunner kan niet, lichter ook niet. Opvallend is ook het vreemde gedrag van elektronen in grafeen: ze bewegen zich vrij door het materiaal. Voor de toepassing in elektronica is dat niet praktisch: je moet de elektronen daarbij aan of uit kunnen zetten. Maar als je grafeen aan waterstof bindt, blijken de elektronen beter mee te werken en zijn ze wél geschikt als halfgeleider. Vorig jaar berekenden de Nij-

Grafeenstructuur

meegse theoretisch fysicus Mikhail Katsnelson en postdoc Danil Boukhalov al dat waterstof aan grafeen kan binden en dan verandert in grafaan. In Manchester experimenteerden Andre Geim en zijn collega Kostya Novoselov ermee en vonden het bewijs. Maar er gebeurde ook iets onverwachts. Door

het grafaan te verwarmen liet het waterstof weer los, waarbij alle eigenschappen van het grafeen zich herstelden. Dat bracht de onderzoekers op het spoor van grafeen als opslag van waterstof. De ontdekking is van belang met het oog op het gebruik van waterstof als energieleverancier van de toekomst. Het grote probleem is alleen dat grafeen niet op grote schaal is te produceren. Maar Katsnelson en Boukhalov zeggen dat ze druk aan het rekenen zijn om een manier te vinden. *Er zijn vier Russen betrokken bij deze Science-publicatie? Is dat toeval?* Katsnelson: "Het is waar dat bij het onderzoek naar grafeen heel wat mensen betrokken zijn die een Russische achtergrond heb-

ben. Misschien dat dat komt omdat de uitvinder van grafeen een Rus is." *Kenden jullie elkaar in Rusland al?* "Nee, ik heb Andre Geim pas ontmoet toen hij in Nijmegen werkte. Ik werkte bij een onderzoeksinstituut in Jekaterinenburg, hij bij een onderzoeksinstituut in Moskou, die liggen 1600 kilometer uit elkaar. We hebben een prettige samenwerking en we vullen elkaar natuurlijk goed aan: onze groep neemt het theoretische deel voor zijn rekening, in Manchester doen ze de experimenten. Als we onder elkaar zijn, praten we wel Russisch met elkaar, maar onze onderzoeksgroepen zijn internationaal, dus de meeste correspondentie gebeurt in het Engels." /MZ

Mikhail Katsnelson (links) en Danil Boukhalov

Universiteit zet Holocaust op de kaart

Auschwitz-overlever Fred Schwarz trok dinsdagavond een bomvolle Aula met zijn getuigenis over het leven in diverse nazikampen. Zo'n getuigenis op Holocaust Memorial Day mag van de initiatiefnemers een vaste plek krijgen in de academische agenda van de universiteit.

Het onderzoek naar getuigenissen van de Holocaust heeft in Nijmegen nu een bescheiden plaats in het Heyendaal-programma. Onderzoeker Ria van den Brandt richt zich op de getuigenissen uit Theresienstadt, een nazi-doorgangskamp voor onder meer vijfduizend uit Nederland gedeporteerde joden. Het Heyendaal-programma heeft een aanvraag lopen bij de overheid om de verhalen uit dit kamp vast te leggen op film, die een plaats zouden moeten krijgen in de digitale kerncollectie, een landelijk archief van allerhande getuigenissen uit de oorlogsjaren. Fred Schwarz zat vóór Auschwitz

een dikke drie weken in Theresienstadt, en was hierom al in het vizier van het Nijmeegs onderzoek. Op dinsdagavond vertelde hij over onder meer zijn veel langer verblijf in Auschwitz, waarheen hij op 3 september 1944 bij het laatste transport werd afgevoerd. De nu 85-jarige Schwarz heeft zijn ervaringen in 1994 verwerkt in zijn boek *Treinen op dood spoor*. Bij zijn introductie op Schwarz boog hoogleraar Religiewetenschappen Jean-Pierre Wils zich over de vraag waarom we ons tergruwelen van de concentratie-

kampen moeten blijven herinneren. Het al dan niet herinneren is volgens hem géén vrijblijvende kwestie. "We zijn gedoemd te herinneren. Dit is het minste wat we moeten doen ten opzichte van het eeuwige niet-vergeten van de slachtoffers." In een toelichting pleit Wils voor een jaarlijks herdenken op de campus, als dit maar niet vervalt in een "gemakkelijk ritueel". We moeten erover blijven nadenken, zegt hij, "en de volgende keer kan dat in de vorm van een debat zijn". De hoogleraar juicht blijvende doorwerking van de

Holocaust toe, liefst zo veelstemmig mogelijk, in de literatuur evenzo als in de wetenschap. "We moeten niet denken dat er nu alles over is gezegd. Over de doorwerking van herinnering bijvoorbeeld weten we nog niet zo veel. Daar wordt pas sinds een paar jaar serieus onderzoek naar gedaan."

Door voortdurend meerdere perspectieven in de herinnering te brengen, behoed je het te herinneren gebeuren voor verstarring. "Zonder actuele stem verwordt zo'n gebeurtenis tot een ideologie. Vanuit een gesloten wereldbeeld wordt er dan te pas en te onpas op terug gegrepen." Een voorbeeld van zo'n 'gestolde herinnering' is de Slag op het Merelveld, een veldslag op de Balkan uit de 14de eeuw die in de jongste Balkanoorlog mythische betekenis kreeg. Wils: "De Holocaust mag geen mythe worden. Dat is gevaarlijk. Daarom moeten we erover blijven nadenken en communiceren." /PvdB

Compassie met jezelf

In het maartnummer van het wetenschappelijke tijdschrift *Journal of Personality* doen psychologiehoogleraar Roos Vonk en haar Amerikaanse collega Kristin Neff een opvallende aanbeveling: in opvoeding en onderwijs moet meer aandacht komen voor het verhogen van de 'zelfcompassie' van mensen.

Begin januari pleegde de 74-jarige Duitse miljardair Adolf Merckle zelfmoord. De financiële onzekerheid en Merckles onvermogen om in te grijpen, zouden volgens zijn familie de oorzaak zijn van zijn sprong voor de trein. Maar niet alle bankiers werpen zich in deze crisismaanden voor de trein. Wellicht ontbrak het Merckle aan zelfcompassie. Op haar website doet de Amerikaanse Kristin Neff van de universiteit van Texas uit de doeken wat zelfcompassie is. "Compassie voor jezelf betekent dat je je menselijkheid accepteert en respecteert. Dingen gaan niet altijd

zoals je zou willen. Je komt frustratie tegen, verlies, je maakt fouten, je loopt tegen je eigen grenzen aan (...). Hoe meer je je hart openstelt voor die realiteit, des te meer zul je in staat zijn compassie te voelen met jezelf." Neff is collega van de Nijmeegse hoogleraar Sociale psychologie Roos Vonk, die onderzoek doet naar zelfbeeld, zelfwaardering en authenticiteit. In het maartnummer van het wetenschappelijke tijdschrift *Journal of Personality* stellen de twee dat in opvoeding en onderwijs minder aandacht moet zijn voor aan het verhogen van de zelfwaardering van mensen en meer voor zelfcompassie. Mensen met een hoge zelfwaardering hebben zelfvertrouwen en staan vaak ontspannen in het leven, maar die zelfwaardering

is afhankelijk van goede prestaties, waardering van hun omgeving of andere bronnen van bevestiging, zoals status of een leuk uiterlijk. Vonk: "Het grote nadeel van zelfwaardering is dat je die steeds moet beschermen tegen kritiek. Als je een onvoldoende haalt voor een tentamen, is dat een knauw voor je zelfbeeld. Bij zelfcompassie baal je ook bij een onvoldoende, maar dat heeft geen invloed op hoe je tegen jezelf aankijkt. Je

accepteert dat je gebreken hebt net als iedereen, dus je kunt meer ontspannen reageren op kritiek." Neff ontwikkelde een test om zelfcompassie te meten en nam die samen met Vonk via internet af bij tweeduizend Nederlanders. Uit het onderzoek bleek onder meer dat mensen met zelfcompassie zichzelf niet voortdurend vergelijken met anderen, vaak in een goede stemming zijn en goed kunnen omgaan met kritiek. Vonk: "We pleiten er niet voor om de rapportcijfers af te schaffen of zoiets. Dat is niet reëel, in de samenleving word je tenslotte voortdurend beoordeeld op je prestaties. Maar je kunt in de opvoeding wel je kind laten zien dat-ie goed is zoals hij is, los van zijn prestaties." /MZ

Test je eigen zelfcompassie via www.vonkzelfbepaling.nl/testen.

De huidige generatie studenten is opgegroeid met gamen. Met de steeds fraaiere en intelligentere games en de mogelijkheid om online wereldwijd te spelen, neemt de kans op studieontwijkend gedrag of gameverslaving toe. Voor je het weet ben je de hele nacht poppetjes aan het afknallen. Toch twijfelen onderzoekers nog of gamen wel zo slecht is.

Invasion of the gamers

Gamecultuur voor veel studenten onweerstaanbaar

“Ik werd er helemaal saai van”, zo verklaart psychiëgestudent Patrick Leenders waarom zijn World Of Warcraft-account nu op ‘frozen’ staat. De 22-jarige Leenders is een van de elf miljoen mensen die wereldwijd World Of Warcraft (zie kader) speelt. Gamers is een nationaal tijdverdrif geworden. Of het nu Tetris is op de telefoon, patience als studie- of werkontwijkend gedrag, met huisgenoten tennissen op de Wii of ‘s avonds met vrienden een schietspel doen. Price Waterhouse & Cooper berekende dat Nederlanders jaarlijks voor een half miljard euro besteden aan games. Ongeveer vijf jaar geleden begon Patrick Leenders met een groepje vrienden met het spelen van World Of Warcraft. “We speelden samen al shooters toen we hoorden van World

Of Warcraft. Ik vond het heel vet. Vooral het sociale aspect, dat je het spel samen speelt, sprak me erg aan.” Feike Geerts, eerstejaars informatiekunde, is een van de veertien miljoen Call Of Duty-spelers op de wereld. “Ik kijk geen televisie”, zegt hij. “Tussen acht en tien ‘s avonds, als ik niks beters heb te doen, speel ik Call Of Duty. Mijn team is rond die tijd altijd online en dan spelen we samen. Je kunt het ook in je eentje spelen, maar daar vind ik echt niks aan. Met ons team hebben we ooit in de top 200 gestaan. Dat competitie-element maakt het voor mij leuk.”

Nijmeegse wereldkampioen Laurens Pluijmaekers weet dat gamen meer is dan alleen tijdverdrif. De derdejaars informatiekunde won in 2004 bij de World Cyber Games de eerste prijs in het spel Unreal Tournament. Hij mocht 25.000 dollar mee naar huis nemen en plukt er ook nu nog de vruchten van. “Ik word

Feike Geerts: “Ik kijk geen televisie, tussen acht en tien ‘s avonds, als ik niks beters heb te doen, speel ik Call Of Duty.”

nog vaak gevraagd om showmatches te doen, dan mogen mensen op een beurs tegen me spelen. En ik heb er een baan aan over gehouden bij Fariko, een ICT-bedrijf dat zich ook richt op game events en gaming services in het bedrijfsleven.” In de jaren dat Pluijmaekers als professioneel gamer meespeelde in de wereldtop oefende hij één à twee uur per dag. “Er waren spelers die acht uur per dag oefenden, maar ik presteerde het best met een uur spelen per dag. In de jaren daarvoor speelde ik wel vijf uur per dag.” Ondanks het succes besloot Pluijmaekers eind 2005 te stoppen. “Mijn studie had er onder geleden, omdat al die toernooien in tentamenperiodes werden gehouden. Ik wilde meer tijd aan mijn studie besteden en ik had er ook geen zin meer in. De motivatie was helemaal op.” Gamers mag dan onder jongeren een nationaal tijdverdrif zijn geworden, toch lopen de fanatieke gamers vaak tegen vooroordelen

op. “Het idee is vaak dat alleen nerds gamen”, zegt Patrick Leenders. “Zodra je uitlegt wat World of Warcraft is, verdwijnt dat al snel. Maar ik heb het er met mijn studiegenoten niet veel over. De meerderheid van de psychiëgestudenten is vrouw en die hebben helemaal niks met gamen.” Toch zal er de komende jaren een generatie op de universiteit aantreden voor wie online gamen de normaalste zaak van de wereld is. “Ik denk dat er veel gaat veranderen”, zegt Pluijmaekers. “Veel jongeren groeien nu op met gamen als dagelijkse bezigheid. In Zuid-Korea staat het bijvoorbeeld al gewoon in de lijst van sporten.”

37 uur per week

De studerende gamers die we spreken, hebben hun gamegebruik goed in de hand, maar dat is niet bij iedere gamer zo. Bij het instituut voor verslavingsonderzoek (IVO) in Rotterdam wordt onderzoek gedaan naar ‘compulsief gamen’. Promoven-

‘Studenten door gamen in de problemen’

“Als studieboeken toch eens in elkaar zouden zitten als games, dan zou iedereen door de studie vliegen”, zegt studentpsycholoog Annemiek Godefroy. “Die games zitten zo goed in elkaar. Het is moeilijk, maar niet te moeilijk, de speler wordt altijd beloofd voor de inspanningen en de verveling wordt gecompenseerd. Het is een prachtstelsel, gericht op korte termijn genot. Terwijl je eigenlijk moet studeren voor een tentamen over een paar weken dat pas over een paar jaar tot een afstuderen leidt. Dan maakt de student al snel de keuze voor die game.” Godefroy ziet veel studenten die door gamen, als studieontwijkend gedrag, in de problemen komen met hun studie. “Het is vooral dat internet. Studenten hebben het nodig voor hun scriptie, maar tegelijkertijd lonken al die verleidingen. Er zijn ook studenten die alle afleveringen van Friends op hun computer gaan kijken of ze gaan de hele nacht gamen. Vroeger spraken studenten met elkaar af als studieontwijkend gedrag, daarna kwam de mobiele telefoon, nu is het internet.” Gameverslaving is al een epidemie genoemd. Godefroy: “Ook een epidemie gaat over. We moeten er in de komende jaren vooral mee leren omgaan.”

Laurens Pluijmaekers: "Het blijkt dat veel topgamers erg resultaatgericht zijn, ze vertonen overeenkomsten met bestuurders van grote bedrijven."

dus Tony van Rooij: "Wij spreken over compulsief gedrag in plaats van verslaving. Wanneer je hersenscans van compulsieve gamers gaat vergelijken, zijn er wel wat overeenkomsten met pathologisch gokken." De Rotterdamse onderzoekers hebben geconstateerd dat ongeveer 80 procent van de Nederlandse jongeren in de eerste vier klassen van het middelbaar onderwijs wekelijks of vaker een game speelt. 3,2 procent van die jongeren voldoet aan de criteria van compulsief internetgebruik. Gemiddeld besteedt die laatste groep 37 uur per week aan online games. "Compulsief gamen is van alle leeftijden", aldus Van Rooij. "Je ziet een hogere prevalentie bij adolescenten, maar dat is zo bij alle verslavingen. In het geval van compulsief gamen is er misschien een achterliggende oorzaak, zoals eenzaamheid, maar dat is nog speculatie. We hebben nog veel harde data nodig om conclusies te kunnen trekken." Het onderzoek naar games staat

nog in de kinderschoenen. Keith Bakker is met zijn verslavingskliniek Smith & Jones in dat gat gesprongen. Er mag dan weinig bekend zijn over compulsief gamen, er zijn wel ouders die met hun handen in het haar zitten omdat het kroost met geen mogelijkheid meer achter de computer vandaan is te krijgen. "Deze jongeren komen binnen met symptomen die lijken op andere verslavingen en chemi-

sche afhankelijkheid. Maar hoe langer we werken met deze jongeren, des te meer ik geloof dat dit geen verslaving is. Veel van deze jongeren hebben hun ouders en docenten nodig, dit is een sociaal probleem", heeft Bakker over het probleem gezegd. Over de behandeling bij Smith & Jones zegt hij: "Ze moeten veel meer dan andere verslaafden afleiding hebben. We gaan daarom dingen met ze

doen: paintballen, parachute-springen. Maar we leren ze ook communiceren. Het zijn mensen die vanaf hun vroege jeugd gamen. Ze hebben daardoor nooit geleerd hoe ze zich tegenover anderen moeten gedragen. Ze moeten echt vanaf het nulpunt beginnen. Het zijn bijna altijd mannen, de meesten jonger dan 25 jaar, introvert, vaak intelligent en ze komen niet zelden uit goede milieus. Ook gebruiken ze games vaak als een medicijn, als middel tegen hun problemen, bijvoorbeeld omdat ze vroeger gepest zijn." World Of Warcraft wordt vaak genoemd wanneer het over gameverslaving gaat, omdat er geen einde in zit en omdat veel spelen wordt beloofd. Patrick Leenders heeft ook zijn periodes gekend dat hij alleen maar met World Of Warcraft bezig was. "Ik ben een tijdje gestopt met studeren en omdat ik toch niks te doen had, zat ik al snel zeven uur per dag achter de computer. Daar word je helemaal gaar van. Dat kan echt niet wanneer je

studeert. Ik denk niet dat je dan nog veel studiepunten haalt. Het is bij World Of Warcraft heel gemakkelijk om verslaafd te raken en soms vraag ik me wel eens af of de makers er niet bewust op aansturen." Gamers kennen allemaal wel een verhaal van iemand bij wie het fout is gegaan. Laurens Pluijmaekers: "Ik kende een jongen die erg goed was in het spel Painkiller, hij had als professio-

'Ik ben een tijdje gestopt met studeren, toen zat ik al snel zeven uur per dag achter de computer'

nal al 250.000 euro verdiend met het spel. Toch besloot hij alleen nog maar World Of Warcraft te gaan spelen, waarmee hij geen cent verdiende. Toen dacht ik wel even 'Gast, waar ben je nou mee bezig?'"

Niet helemaal fris

Gamen wringt nog wel eens met de buitenwereld. Feike Geerts: "Ik moet er echt niet over beginnen tegen mijn vriendin, die wil er niks over horen. Vroeger hadden mijn ouders liever niet dat ik gamede, in het begin mocht ik maar een half uur per dag achter de computer. Toen ik later mijn eigen computer kreeg, kon ik net zo lang spelen als ik wilde. Ik heb altijd bewust andere dingen eraan gedaan. Ik hockey veel en dat ben ik niet minder gaan doen vanwege het gamen." Ook de ouders van Laurens Pluijmaekers vonden dat hij op de middelbare school te veel achter de pc zat. "En dat was misschien ook wel zo", zegt hij. "Soms speelde ik tot drie uur 's nachts en dan ben je niet helemaal fris wanneer je weer om zeven uur 's ochtends op moet staan." Gamen hoeft helemaal niet slecht te zijn. De onderzoekers van IVO constateren dat 91 procent van de jongeren die dagelijks (niet-compulsief) online ga-

men het psychosociaal beter doen dan niet-gamende leeftijdsgenoten. De populaire wetenschapsauteur Steven Johnson roemt in zijn bestseller *Everything Bad Is Good for You*, de structuur van games voor het menselijk brein. Gamers zelf kunnen de voordelen van het spelen zo opnoemen. "Mijn strategisch inzicht is echt verbeterd", aldus Feike Geerts. "Je moet snel reageren om problemen op te lossen." Het spelen van grote toernooien heeft Laurens Pluijmaekers stressbestendiger gemaakt, hij heeft geleerd met de pers en de spotlights om te gaan. "Ik heb het idee dat mijn ruimtelijk inzicht ook is verbeterd. Mijn baas is veel bezig met persoonlijkheidsprofielen. Het blijkt dat veel topgamers erg resultaatgericht zijn, ze vertonen overeenkomsten met bestuurders van grote bedrijven. Je kunt via games ook heel goed leren hoe de persoonlijkheid van spelers in elkaar zit. Je ziet al snel of mensen risicomijdend, stressbestendig, sociaal of impulsief zijn."

Patrick Leenders heeft geen spijt dat hij is gestopt met World Of Warcraft. "Je moet iedere maand 14 euro betalen. Je moet ook afspraken maken met andere spelers voor bepaalde opdrachten. Dat werd op den duur meer verplichting dan hobby. Nadat ik veel meer ging sporten en mijn vrienden ook afhaakten, heb ik besloten te stoppen met World Of Warcraft. Ik ga mijn personage verkopen, die is nog wel wat geld waard in het spel." Het is maanden geleden dat Laurens Pluijmaekers Unreal Tournament heeft gespeeld. Als er een showmatch aankomt, oefent hij weer even om op niveau te komen. Eens in de zoveel tijd speelt hij een ander spel. "Als ik een tijd hard heb gewerkt en ik wil me ontspannen, koop ik nog wel eens een nieuw spel waar ik me dan een paar dagen mee vermaak. Dat vind ik heerlijk, ik speel het even en als ik er genoeg van heb of uit heb gespeeld, ben ik er weer helemaal klaar mee." x

Tekst: Alex van der Hulst
Fotografie: Duncan de Fey
Illustratie: Miesjel van Gerwen

Doen&laten

Feest An Evening With The Big Lebowski

"Smokey, this is not 'Nam. This is bowling. There are rules." Er zijn weinig filmpersonages zo populair geworden als The Dude uit de film *The Big Lebowski*. Er is tegenwoordig zelfs een kerk die het dudeïsme (zie dudeism.com) predikt. Motto: *Just take it easy man*. Dat had Jeff Bridges ook nooit kunnen bedenken toen hij die rol aannam. In Merleyn wordt een feest georganiseerd dat in het teken staat van *The Big Lebowski*. De avond begint met een nu al uitverkocht potje bowlen in Ol'round. Daarna wordt de film vertoond in Merleyn, waar de White Russians staan opgelijnd en het vast vol ligt met tapijtjes: *'That rug really tied the room together.'* Ga als nihilist, Donnie of haal de badjas maar uit de kast, want het publiek wordt verwacht verkleed te komen. En voor de bowlers: *"Nobody fucks with the Jesus"*. /AvdH
Merleyn, zaterdag 31 januari, 21:30 uur, 5,- euro

Debat Het einde van het kapitalisme

Al een jaar lang hebben de socialisten de rode vlag uithangen. Die kredietcrisis, dat is het failliet van het kapitalisme. Maar het kapitalisme was toch juist altijd: win some, lose some? Stiekem weet niemand het en is het afwachten. Dat doen we, ondanks de geprivatiseerde banken, nog steeds in een min of meer kapitalistisch systeem. De SP gaat nu natuurlijk roepen dat het anders moet, terwijl neoconservatief Joshua Livestro vast het tegendeel beweert. Radboud-hoogleraar Eelke de Jong mag het genuanceerde standpunt innemen. /AvdH
Lux, maandag 2 februari, 20:00 uur, gratis

Expositie Jan Jansen en Swip Stolk

Hij is geen Marcel Wanders. Hij is niet jong en hip. En hij houdt zich niet bezig met populaire kunst als architectuur of design. Jan Jansen is 67 en hij ontwerpt schoenen. Geen Nikes of andere Patta-toppers, maar vooral damesschoenen. En toch, kijk eens op zijn site naar model Bruno uit 1981, die zouden Vjèze Fur van de Jeugd van Tegenwoordig niet eens misstaan. Sinds 1964 brengt Nijmegenaar Jansen zijn schoenen op de markt. Hij heeft winkels van Nijmegen tot Londen en exposeerde van Tokyo tot New York. De Nijmegenaar wordt in Museum Het Valkhof geëerd met een expositie van zijn werk. Vriend en vormgever Swip Stolk heeft de tentoonstelling vormgegeven en van hem is er ook werk te zien, waaronder een door hem ontworpen design-BMW. /AvdH
Museum Het Valkhof, vanaf zaterdag 7 februari.

Theaterconcert Rowwen Hèze

We zijn best geduldig, maar het lijkt er helemaal niet op dat heel Holland in de nabije toekomst Limburgs lult. En dat werd toch echt voorspeld door Jack Poels en zijn mannen in 1996. In de supermarkt horen we nog wel eens Limburgers onderling in hun taaltje praten, gelukkig beperkt zich dat tot enkele eerstejaars. Rowwen Hèze blijft volhouden. In het theater krijgt de band uit de Peel enkel loftuitingen toegeworpen. Fans konden op dvd al zien en horen hoe de show Saus in Heerlen klonk. Maar Rowwen Hèze-fans zijn onverzadigbaar. Met hetzelfde sausje van Tex-Mex, Ierland en Limburg en dezelfde gastmuzikanten, maar met toch ook weer wat nieuwe nummers, komen ze zoals Mart Smeets tegen Amerikanen zou zeggen: strees from the saus of Holland. /AvdH
Stadsschouwburg, dinsdag 3 februari, 20:00 uur

De NVAO is met onmiddellijke ingang op zoek naar:

Studenten (M/V)

die met plezier een belangrijke bijdrage willen leveren aan het waarborgen van de kwaliteit van het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs.

Werkzaamheden

Na een gedegen inwerkperiode zul je als student-lid deel uitmaken van een aantal panels die worden ingezet om de NVAO te adviseren over de kwaliteit van (aanvragen voor) nieuwe opleidingen in het hoger beroepsonderwijs (hbo) of wetenschappelijk onderwijs (wo), en daarbij vooral oog hebben voor studentgerelateerde aspecten. De NVAO verwacht jaarlijks circa honderd aanvragen voor nieuwe opleidingen, waarvan circa 2/3 uit het hbo en 1/3 uit het wo. De rol van de studenten in een panel is in eerste instantie gericht op het beoordelen van voor studenten relevante onderwerpen en facetten, met name de voorzieningen, de kwaliteit van het aanwezige en beoogd personeel, de studielast en enige andere facetten die te maken hebben met het programma zelf.

Profiel

Ben jij goed op de hoogte van de studentgerelateerde eisen in het hoger onderwijs, heb je een kritische houding en bij voorkeur al enige ervaring met kwaliteitszorg en/of bestuurlijke aangelegenheden? Kun jij je op regelmatige basis vrij maken voor het afleggen van locatiebezoeken en zit je minimaal in het tweede jaar van je studie aan een hogeschool of universiteit? Dan komen wij graag met jou in contact.

Aanbod

Wij bieden je een tijdelijk dienstverband voor gemiddeld 8 uur per week voor maximaal 1 jaar. Het salaris is conform schaal 6 BBRA (CAO sector Rijk). Afhankelijk van het studiejaar word je ingeschaald tussen € 1896,25 en maximaal € 2006,98 per maand.

Solliciteren

Spreekt deze vacature je aan, dan nodigen wij je uit je schriftelijke reactie voorzien van een curriculum vitae uiterlijk 13 februari 2009 te sturen aan de NVAO, ter attentie van mevrouw drs. K.P.O. Wong, hoofd P&O, Postbus 85498, 2508 CD Den Haag, Nederland. Voor meer informatie kun je contact opnemen met mevrouw Ö. Uzun, telefoon +31 70 312 2302.

Acquisitie naar aanleiding van deze vacature wordt niet op prijs gesteld

 Ja,
ik wil een
baantje
en ik ben
handig
met
computers

Bij OGD werken ruim 700 studenten en afgestudeerden. Solliciteer online of bel voor een (bij)baan in de ICT.

040-2464055
info@ogd.nl
www.ogd.nl

 OGD
Delft Amsterdam Utrecht
Eindhoven Enschede

**Valdin all-inclusive, keuze
10 voor- hoofd- nagerechten
Inclusief drank voor € 32,50**

Drie mooie zalen voor vergaderingen, lezingen, presentaties, jubilea's, promoties en personeelsfeesten. Ook hebben we een mooi dakterras voor recepties. Op ons terras kunt lunchen en dineren. Laat eens vrijblijvend een offerte maken.

Van Peltlaan 4
024-3556902
www.valdin.nl
info@valdin.nl

 VALDIN
Restaurant

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
Tel. 024-3817161

Master Latijns Amerika Studies

► Multidisciplinaire opleiding van 15 maanden incl. 3 maanden stage in Latijns Amerika,
► Voorlichting: 13 februari en 17 april:
15.30 uur, CEDLA
Centrum voor Studie en Documentatie van Latijns Amerika
Keizersgracht 395-397
1016 EK Amsterdam
www.cedla.nl

Zoek je een kamer/etage!

Het Woonburo Nijmegen
Bloemerstraat 19
Tel (024) 322 27 83
www.woonburo.nl

KLEINE BOODSCHAP

Aangeboden

Gratis driedelige workshop **presenteren**, structureren en argumenteren op dinsdagavond 10, 17 en 24 februari. Deelnemers winnen o.a. het debattoernooi Oxford.
info@nsdvtrivium.nl

Te huur in Oost: **woonruimte** met twee slaapkamers v.v. badkamer, keuken, toilet. Huur: 670, 20 euro excl. G/W/E. Tel.06-33947942

Groepsreis Ghana 2009: Jij tussen 18 en 24, dromend over Ghana met aandacht voor jongerencultuur, theater, sport en onderwijs
www.groepsreisghana.nl

Concert Moderne Muziek 8 februari, 16.00 uur: Monica Germino viool 'plugged & unplugged'. Galerie Marzee, Lage Markt 3.

Te koop goed onderhouden Nordic **skischoenen** maat 47 €50,- tel. 024-3609727

Te koop haast nog nieuwe **Viking Noren** maat 46/47 €50,- tel.024-3609727

Gevraagd

Korte of lange termijn **vrijwilligerswerk** in het buitenland doen? Kom 31 januari naar de informatiemarkt van Stichting SIW! www.siw.nl of 030-2317721.

Slagwerkgroep Neerbosch-Oost zoekt drummers/slagwerkers/ percussionisten! Info: www.neerbosch-oost.nl

Durf jij de stem van Nederlandse jongeren te laten horen over **Duurzame Ontwikkeling**? Meld je dan nu aan: www.jeugdpraak.nl/jvdo

Vrijwilligersvereniging zoekt **leuke leiding** voor bijspijkerkampen. Interesse? Kijk voor meer info op www.anderwijs.nl.

VOX Populi

ILLUSTRATIE: MIESJEL VAN GERWEN

In 2009 zijn er verkiezingen voor de medezeggenschap aan deze universiteit. Medewerkers kunnen stemmen op kandidaten voor de OR en de onderdeelcommissies (OC's). In april worden de kieslijsten vastgesteld. Daarvoor zijn wij op zoek naar medewerkers die van september 2009 tot september 2011 een zetel in de OC of OR willen bezetten.

> Verkiezingen 2009

De medezeggenschap in ... waarom zou je dat doen? Wij vroegen OR-leden waarom zij zich kandidaat stelden en vonden een keur aan motieven. Zo wil Nanne Migchels (AUB) 'in de keuken van deze universiteit' kijken. Migchels: "Ideeën die aan de top leven komen niet altijd overeen met wat er op de werkvloer gebeurt. Beleid en praktijk moeten echt met elkaar in verbinding staan." Jan Kuijs (AUB) en Henk de Jager (Abvakabo) beamen dat. Kuijs: "Management moet in dienst staan van onderzoek en onderwijs en niet andersom. De universiteit is een veelvormige gemeenschap die kennis produceert voor de Nederlandse samenleving. Zo'n gemeenschap kan niet louter worden geleid door managers, die denken in termen van meetbare input en output." De Jager vult aan: "Inbreng van de werkvloer leidt

tot een betere besluitvorming." Robert Arpots en Wilma Philipse (Abvakabo) vinden dat er nogal wat schort aan de uitvoering van het personeelsbeleid. Volgens Arpots worden afspraken vaak naar eigen goeddunken geïnterpreteerd en uitgevoerd, altijd ten nadele van het personeel. Hij heeft niet de illusie dat de OR dit kan veranderen: "Vaak heb ik het gevoel twee stappen achteruit te doen en één stap vooruit. Maar als niemand deze misstanden aankaart, is het hek van de dam." Philipse: "Bovenaan de agenda van de baas moet de zorg voor personeel, zijn belangrijkste kapitaal, staan. En zorg kan altijd beter!" Het OR-werk biedt sommigen een persoonlijke uitdaging. Sylvia Hollander (Abvakabo): "Ik vroeg me af of ik mijn persoonlijke belangen opzij kan zetten voor het grote belang." De Jager en Claudia Kroops (AUB) menen dat de belangen van het niet-wetenschappelijk personeel

meer gewicht zouden mogen krijgen. Kroops: "Aan het OBP worden vooral eisen gesteld; voor hun ontwikkelings- en carrièremogelijkheden is geen aandacht. Hun aanwezigheid in de medezeggenschap is van groot belang." Miko Flohr en Femke Kok (PON) vinden het hard nodig dat tijdelijk personeel goed vertegenwoordigd is. Kok: "Op universitair niveau wordt veel beleid gemaakt voor tijdelijk personeel, zoals het promovendistelsel." Flohr: "Bestuursfuncties zijn voor deze groep meestal niet toegankelijk. De medezeggenschap is dan dé plaats om je stem te laten horen." Machiel Karskens (Abvakabo) vindt medezeggenschap gewoon een vorm van bestuur: "Besturen is voor mij mee-sturen. Academici die dat werk eigenlijk vies vinden heb ik nooit gesnapt; eerlijk gezegd vind ik ze een beetje dom. Als medezeggenschapper heb je, meer dan in de zeggenschap, de ruimte om kritisch te zijn."

Meer informatie

Wil je je kandidaat stellen voor de OR? Kijk dan op www.radboudnet.nl/inspraak.

Berichten uit de medezeggenschap van de Radboud Universiteit Nijmegen

De Kolom

Maandelijks column door een OR-lid

Yes we can...

Alle studenten en docenten, maar ook alle andere werknemers kunnen participeren in het bestuur van deze universiteit. Wij leven allemaal onder één CAO. Het College van Bestuur, het Lokaal Overleg en de Ondernemingsraad spannen zich in om na te denken over onze rechtspositie, over ons werk, en de werkomstandigheden waarin het onderwijs en onderzoek zich afspeelt; strategische plannen anticiperen op de toekomst. De ivoren toren is duidelijk ver weg. De universiteit is een spel van landelijke, internationale en globale samenwerking geworden. Ondanks 9/11 en de 'credit crunch' gaat de kennismaatschappij vooruit. Voor personeel geldt het werk van de medezeggenschap niet als verdiensde. Onze maatschappij verandert voortdurend: technologische ontwikkelingen vergen meer kennis en geld. Hoe beter vertegenwoordigers van het personeel in de universiteit meedraaien, des te meer zal de stem van de OR wegen. De OR is de volksvertegenwoordiging van deze universiteit. Sterke standpunten en de inzet van de leden moeten het algemene belang dienen of de OR dient tot niets. In de commissies en de GV's worden accenten verlegd: preventie, advies, correctie. Belangrijk is dat men ziet dat er vooruitgang is

1. omdat er een goede geest is in de OR;
2. omdat we in een dynamische organisatie werken;
3. omdat de belangen van alle betrokkenen solidair gediend worden;
4. omdat de OC en de OR samen bouwen aan de Faculteit en de Universiteit voor een betere wereld: Universitas magistrorum et scolarium... in Dei nomine feliciter. Yes we can.

Paul van Peteghem (CNV Publieke Zaak)

Contactinformatie

VOX populi wordt u aangeboden door de Ondernemingsraad.
Lees verder:
www.radboudnet.nl/voxpath

Studeren in het buitenland

Van 16 t/m 19 februari, van 12.45-13.45 uur organiseert het International Office in samenwerking met verschillende faculteiten de Wil Weg Dagen, voorlichtingsdagen over studie en stage in het buitenland. www.ru.nl/wilweg

Frans Kellendonk Lezing

Op 16 februari om 16.00 uur houdt cabaretier en schrijver Freek de Jonge de Frans Kellendonk Lezing. De Frans Kellendonk Lezing is een jaarlijkse literaire lezing, georganiseerd ter nagedachtenis aan auteur Frans Kellendonk. Reserveren vóór 6 februari via j.berns@fb.ru.nl. Plaats: Aula Congresgebouw, Comeniuslaan 2.

VSBfonds Beurzenprogramma

Een schenking van max. € 10.000 voor een vervolgstudie in het buitenland; het VSBfonds heeft dit jaar tien beurzen ter beschikking gesteld voor RU-studenten die tussen 1 maart 2008 en 31 december 2009 afstuderen. Met deze beurs kun je een studie in het buitenland volgen of onderzoek verrichten. Informatie en aanvraagformulier: www.vsbfonds.nl/beurzen. De aanvragen moeten vóór 1 maart 2009 ingeleverd zijn bij de decaan van de faculteit waar men studeert. Op dinsdag 24 maart vinden er selectiegesprekken met de kandidaten plaats. Informatie en brochures zijn beschikbaar bij het International Office, Comeniuslaan 4.

Nieuwgezicht

Naam Geurt van Renselaar
Leeftijd 29
Was Assistent accountant bij een accountantskantoor in Veenendaal
Is Administrateur bij het facilitair bedrijf
Sinds 1 oktober 2008

Je was assistent accountant, nu ben je administrateur. Een groot verschil?

“Nee, dat valt me heel erg mee. Net als bij mijn vorige baas bieden we hier onze diensten aan verschillende partijen aan. Hier zijn dat bijvoorbeeld de Campus-shop en het Cultuurcafé. Wij voeren hun administratie. Ik mag dus weer met getalletjes aan de slag. Daar ben ik altijd gek op geweest. Ik ben een echte puzzelaar, hoewel het natuurlijk de bedoeling is dat alle getallen in orde zijn en dat er zo min mogelijk gepuzzeld hoeft te worden.”

Als je vorige baan en deze zo op elkaar lijken, is er dan nog wel wat te leren voor je?

“Zeker. Ik werd al snel voor de leeuwen gegooid. Ik ben aangenomen omdat de afdeling uitgebreid werd. Er waren extra mensen nodig. Ik was koud twee weken aan het werk toen een collega uitviel en moest alles dus in sneltreinvaart leren. Ik heb nu weer een leermomentje: we zijn bezig met de jaarrekening en ook dat is nieuw voor me. Het voelt alsof ik op een heel groot accountantskantoor zit. Het vogelen met getallen is hetzelfde gebleven, maar elke organisatie is anders.”
Wat doe je met de extra vrije tijd die je hebt nu je niet meer hoeft te forensen?
 “Mijn grootste hobby is het Nederlands elftal volgen. Ik ga naar alle thuiswedstrijden en naar de helft van de uitwedstrijden. Kaartjes krijgen is doorgaans geen probleem. De KNVB en de supportersvereniging kennen de trouwste supporters en regelen altijd wel wat. Ik ben al in zoveel landen geweest door het Nederlands elftal te volgen. Dat vind ik er misschien nog wel het leukst aan. Schotland is mijn favoriet op voetbalgebied. Daar is de beleving heel anders dan in Nederland. Extremer. Die mannen zouden hun vrouw aan de kant zetten om bij een voetbalwedstrijd te kunnen zijn. Dat gaat mij net wat te ver.”

En je favoriete wedstrijd?

“Poeh. Dan kies ik toch voor twee wedstrijden: Nederland – Frankrijk en Nederland – Italië tijdens het EK afgelopen zomer. Dat was schitterend.”

Algemeen

Studentenkerk, Erasmuslaan 9A
 Elke woensdag om 12.45 uur: Taizéviering
 1 februari, 9.00 uur: Cath. Eucharist
 11.00 uur: 'Betekenis chr. geloof in onze tijd'.
 17.00 uur: Anglican Church
 2 februari, 19.30 uur: Boeddh. Meditatie
 5 februari, 18.00 uur: Eten met idealen.*
 8 februari, 9.00 uur: Cath. Eucharist
 11.00 uur: 'Betekenis chr. geloof in onze tijd'.
 10 februari, 19.30 uur: Bijbel creatief. *)
 11 februari, 19.30 uur: Taizéviering
 12 februari, 12.30 uur: Roze lunch.
 *) Inschrijven verplicht, vóór 12.00 uur. www.ru.nl/studentenkerk

Studenten

Conflict? Contrast? Contact? Confirmation?
 Start: February 2, 10.45-12.30 a.m.: the Interaction of Science and Religion, Lecture in English (5 ECTS). Aim: to get acquainted with the rapidly expanding academic field in which the interaction between the natural sciences and religion/theology is investigated. No preliminary knowledge needed: students from all faculties welcome. E. 1.06. www.ru.nl/religiewetenschappen

Lezingen

Debatavond Science Café
 10 februari, 20.00 uur: debatavond 'Meditatie; de invloed op lichaam en geest' met Henk Barendregt en Anne Speckens. Plaats: Ierse Pub The Shamrock, Smetiusstraat 17. www.sciencecafenijmegen.nl
'Komt de wijsheid uit het Oosten'
 3 februari, 20.00 uur, André van der Braak in Filosofisch Café, iedere eerste dinsdag van de maand. Toegang €2,-. Plaats: Café Trianon – Berg en Dalseweg 33. www.filosofisch-cafe.nl

Lezing Han Fortmann Centrum
 30 januari, 20.00 - 22.00 uur: prof. dr. Henk Barendregt 'The addiction pandemic, causes and conditions: feeling, thinking and acting.' Kapel, Erasmuslaan 15. www.hanfortmanncentrum.nl

Filosofisch gesprek: Heilige teksten
 9 februari, 14.00 – 17.00 uur: over de vraag of heilige teksten nog steeds kunnen functioneren als gemeenschappelijke bronnen van inspiratie, van gemeenschappelijke taal, van normen en waarden, van spiritualiteit en levenswijshouding. Met onder meer Kader Abdolah. Spinozagebouw, cz 3, Montessorilaan 3. Inschrijven verplicht: www.ru.nl/sp/heiligeteksten.

advertentie

Karaktervolle locaties

Studiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek
 of bel: 0486 - 417 450

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

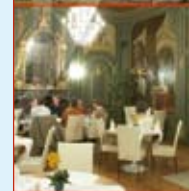

Faculty Club Huize Heyendaal

Dé ontmoetingsplek op de campus

www.ru.nl/facultyclub
 of bel: 024 - 361 1282

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitzonderlijk geïntegreerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

Promoties & Oraties

26 januari, 15.30 uur: promotie mw drs. L.A.S. Kerkhoven (Med.Wet.) 'How functional is dyspepsia?'
 27 januari, 13.30 uur: promotie T. De Schryver (Soc.Wet.) 'An organizational learning perspective on change. Content and process analyses of change in soccer clubs'.
 28 januari, 10.30 uur: promotie mw drs. J.A.G. Kleine Staarman (Soc.Wet.) 'Collaboration and technology: The nature of discourse in primary school computer-supported collaborative learning'.
 28 januari, 15.30 uur: promotie C.A. Verezen (Med.Wet.) 'Eccentric Viewing Spectacles including An Introduction in Low Vision Rehabilitation'.
 29 januari, 13.30 uur: promotie drs. J.C.H. Hilst (Med.Wet.) 'Hyper IgD syndrome and type AA amyloidosis'.
 30 januari, 13.30 uur: promotie drs. F. Aarts (Med.Wet.) 'Cytoreductive Surgery and Radio-immunotherapy to treat Peritoneal Carcinomatosis of Colorectal Cancer. Investigations towards Improvement of Outcome and Morbidity'.
 30 januari, 15.45 uur: oratie dr. J. van der Vliet (Religiewet.) 'Het Koptisch, de taal van de farao's?'
 3 februari, 13.30 uur: promotie mw drs. J.M. Smith (Soc.Wet.) 'Listening to trauma. Therapists' countertransference and long-term effects related to trauma work'.
 3 februari, 15.30 uur: promotie drs. M.T.M. van Kessel (FNWI) 'The Path-Integral Approach to Spontaneous Symmetry Breaking'.
 4 februari, 15.30 uur: promotie drs. T. Sprong (Med.Wet.) 'Meningococcal Disease'.
 5 februari, 13.30 uur: promotie mw dr. F.A.G. Meyer-Wentrop (Med.Wet.) 'Immune modulation by C-type lectins – the role of DCIR and dectin-1'.
 5 februari, 15.30 uur: promotie C. Popa (Med.Wet.) 'Anti-TNF treatment in rheumatoid arthritis: effects on inflammation and metabolism'.
 6 februari, 10.30 uur: promotie mw drs. E.M. van Beijsterveldt (Soc.Wet.) 'Written language production in deaf children and adults'.
 6 februari, 13.30 uur: promotie mw drs. E.W.H. Bodde (Med.Wet.) 'Calcium phosphate based bone substitutes. Effect of material and biological factors'.
 6 februari, 15.45 uur: oratie prof. dr. R.P.C. Kessels (Soc.Wet.) 'Pars pro toto: over de (on)deelbaarheid van het geheugen'.
 9 februari, 13.30 uur: promotie drs. W.-G. Lange (Soc.Wet.) 'Face Value – Processing of Emotional Expressions in Social Anxiety'.
 11 februari, 13.30 uur: promotie mw drs. E. Kolen (Letteren) 'De tweetalige ontwikkeling van dove kinderen in de Nederlandse Gebarentaal en het Nederlands. Een meervoudige casusstudie'.

Nederlands Studenten Orkest

13 februari, 20.15 uur: concert Nederlands Studenten Orkest (NSO), in De Vereniging. Toegangkaart voor RU-studenten, op vertoon van collegekaart, €5,- verkrijgbaar bij Sebastiaan Roes (Rechtsgeleerdheid), tel. 3611631, email: J.Roes@jur.ru.nl, of Piet van Kalmthout (Geneeskunde), tel. 0610952447, pj.vankalmthout@chello.nl. www.nso.nl.

Stageprogramma VS

Studenten die willen stage lopen in de Verenigde Staten kunnen gebruik maken van het vernieuwde stageprogramma van het Fulbright Center. Dit stageprogramma biedt studenten de kans gedurende het gehele jaar voor een periode van maximaal 12 maanden stage kunnen gaan lopen in de VS. www.fulbright.nl, tel: 020-5315930, Erik van den Berg.

Alpha-cursus

Start 2 maart om 18.30 uur, Van Schaek Mathonsingel 10. Organisatie Christelijke studentenverenigingen (Navigators, Ichthus, VGSN en CSFR). 'Ontdek het christelijk geloof' in 8 bijeenkomsten, samen met christenen en niet-christenen op zoek naar antwoorden op geloofsvragen. Aanmelden: www.ru.nl/alpha of Edwin Hamelink (0616809155).

Publieksavond Sterrenkijken

30 januari, tussen 19.00 en 20.30 uur zijn belangstellenden weer welkom om een kijkje te nemen in de sterrenkoepels. Bezoekers krijgen dan uitleg over de sterrenkijkers en over sterrenkunde in het algemeen. Afd. Sterrenkunde i.s.m. Astronomische Kring Nijmegen. Huygensgebouw, Heyendaalseweg 135. www.ru.nl/actueel/nieuws

Success story

Nog nooit stond een Nederlandse universiteit in de Erasmus Success Story brochure. In 2009 wel. Voor de voorbeeldige begeleiding van internationale studenten. De Radboud Universiteit.

Jury: Europese Commissie

Radboud Universiteit Nijmegen

één in weten

Colofon

Vox is het tweewekelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie-adres: Comeniuslaan 6. Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen. Tel: 024-3612112.

Fax: 024-3612874.

E-mail: redactie@vox.ru.nl. E-mail Vox Campus: voxcampus@vox.ru.nl

studenten: www.voxlog.nl

medewerkers: www.radboudnet.nl/vox-online

Redactie: Chris-Jan van der Heijden (hoofdredacteur), Carin Bökkerink (Vox Campus), Paul van den Broek, Anne Dohmen (eindredactie), Rob Goossens, Lieke Steijvers, Martine Zuidweg

Medewerkers: Maartje Bakker, Stephan L.

Borggreve, Walter Breukers, Anouk Broersma, Bregje Cobussen, Jacqueline van Dongen, Jaap Godrie, Fieke den Hartog, Alex van der Hulst, Roel Neijts, Romy van den Nieuwenhof, Oscar Paling, Sid Schaecken, Renée van de Schans, Ilse Schuurmans, Roel van den Tillaart, Ruud Vos, Ron Welters

Columnisten: Mgt

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen, Duncan de Fey, Erik van 't Hullenaar, Gerard Verschooten
 Illustraties: Merlijn Draisma, Miesjel van Gerwen, Ton Meijer (graphics), Michiel Visselaar, Ruud Vos
 Redactieraad: prof. dr. C.C. van Baalen, M.B.W. ter Berg, dr. E. Denessen, S.C.W. ter Hart, prof. dr. R.S.G. Holdrinet, W. Scholten

Vormgeving en opmaak: Nies en Partners bno, Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.com. Redactie Vox 024-3612112, advertentie@vox.ru.nl.

Abonnementen: Personeelsleden, studenten:

€25,- o.v.v. student- of personeelsnummer

Overigen: €35,- over te maken op gironummer

2367526 t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit

Nijmegen Vox

Adreswijzigingen: Abonnementenadministratie

Vox, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen,

tel: 024 - 3615984

Druk: Thieme MediaCenter Nijmegen

Illustratie omslag: Miesjel van Gerwen

Vox Campus

Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@vox.ru.nl

De deadline voor het aanleveren van berichten in

Vox Campus is woensdag om 14.00 uur in de week

voor verschijning. De volgende Vox verschijnt op

12 februari.

VOXBACKSTAGE

Wat? **Gouden strotjes smeren na concert studentenkoor**

Waar? **Zaal café 't Haantje**

Wanneer? **Zaterdag 24 januari, van 22.45 uur tot sluitingstijd**

Eén of toch twee pakjes Durex? En volstaat één doosje paracetamol tegen de onontkoombare kop-pijn morgen, of moet er nog een gehaald worden? Het zijn urgente vragen die verrijzen wanneer de redactie vraagt te gaan borrelen met het studenten-corps.

Een veelgemaakte fout, zo blijkt. "Mensen reage-ren geschokt als ze horen dat ik actief ben bij het studentenkoor", bekent **Joyce**. "Hè, biercantussen zijn toch niets voor jou?" Misschien ligt het aan mijn Limburgs accent. Koorrr, corps..." **Jolanda**: "Je moet gewoon zeggen dat je bij het koor *zingt*." Een half uur eerder weerklonken de laatste noten van Mozarts *Requiem* – opgevoerd door studenten-koor Alphons Diepenbrock en een studentenorkest uit Enschede in de Molenstraatkerk. Oud-rector **Kees Blom** heeft genoten van het universiteits-koor, maar moet afzeggen voor de aansluitende borrel. Toehoorders **Eric** en **Roeland** zijn wel op de borrel, maar klinken veel minder lovend. Roeland: "Het was wel... bijzonder." Eric: "Van een studentenkoor mag je nu eenmaal niet de hoogste kwaliteit verwachten." Roeland, à la jurylid EO's *Korenslag*: "Ik dacht echt een keer: aii, wat jam-mer!" Ook **Christian**, **Tobias** en **Klaas** zijn wat zuur. Ze zijn speciaal voor koor-knaap **Eelke** geko-men. Tobias: "Mensen in een koor hebben niet het talent om een instrument te spelen – dus gaan ze zingen. En je moet wel heel hard en vals zingen wil het opvallen."

Harde meningen in deze keiharde showbizz. De aanwezige Enschedeërs staan lekker dicht tegen elkaar aan. "Het was best koud in de kerk, dat speelt niet zo lekker," verklaart **Peter**. Zijn de Twentse studenten soms gebracht door paps en mams? Nee, het grijzende kwartet **Roosmarijn**, **Gerard**, **Daaf** en **Jeanette** is zelf lid van het orkest. Gerard: "Zonder ons, de niet-studenten, kunnen ze de boel opdoeken, hoor." Jeanette: "Het is de tijdsgeest, er zijn te weinig studenten die muziek maken." Want ja, er is nu eenmaal sprake van een suf imago – zeker bij het koor. Jammer, vindt **Willem-Jan**: "Klassieke muziek swingt écht. In de muziek van Muse zit ook Chopin, maar dat weet niemand." **Martijn**, oud-lid: "In Nederland is een zingende man een watje. Maar zie het als een voetbalteam: je werkt samen naar iets toe wat je leuk vindt en daarna drink je een biertje." Ondertussen is na dit orale hoogtepunt de Durex nog onaangeboden en de paracetamol overbodig. Iemand naborrelen op de Kroeg? Jij de Durex, ik de paracetamol? /RN, AD

Peter

Kees Blom

Martijn en Gerielke

Klaas, Eelke, Tobias en Christian

Jolanda en Joyce

Willem-Jan (r)

Jeanette, Daaf, Gerard en Roosmarijn